

C a m p i n g k v i n n e r

til Stavanger kulturby 2008

En bevegelig permanent skulpturell utsmykking

av Marit Benthe Norheim

Med musikk innvendig

Av Geir Johnson

INNHold / CONTENT

1. CAMPINGKVINNER, INNLEDNING.
2. TIDLIGERE SAMARBEIDER M. KOMPONIST GEIR JOHNSON.
3. TANKER RUNDT IDEEN TIL "CAMPINGKVINNER".
4. FORMIDLING / SAMARBEID MED LOKALBEFOLKNINGEN.
5. FOTO, TEGNINGER OG IDEBESKRIVELSE TIL HVER AV DE 4 "CAMPINGKVINNER", SOM STAVANGER 2008 FORELØBIG HAR INNGÅTT AVTALE OM.
6. FOTO AV FORSTERKNING AV CAMPINGVOGNENE.
7. UTFØRELSE.
8. CAMPINGKVINNENES BRUK OG NYTTE ETTER KULTURÅRET 2008.
9. STATUS OG FREMDRIFTPLAN.
10. SKISSER TIL IDEER FOR MUSIKK, GEIR JOHNSON
11. DE FØRSTE SKISSER FRA NOV. 2005

”CAMPINGKVINNER”

1. INNLEDNING

Jeg har alltid vært tiltrukket av kunst som er satt inn i / eller er del av en sammenheng, som f.eks i kirker eller templer -Kunst som har en vilje til å kommunisere, og på en eller annen måte fungerer som en slags døråpner: Kunst som man kan oppleve på mange plan, ikke bare gjennom intellekt og tanke. Ved å konkretisere en tanke eller en følelse, som man gjør når man uttrykker seg skulpturelt, delaktiggjør man tilskueren og tar denne med inn i en opplevelse som både kan være umiddelbar og likevel kreve tid. Derfor har det å arbeide med verker til det offentlige rom, opptatt meg sterkt i mange år.

Det å iscenesette en historie, - mine egne utvalgte deler av historier satt i forhold til det stedspesifikke, har vært en drivkraft i en stor del av min billedkunstneriske produksjon.

Menneskets behov for ritualer har også fascinert meg, og symbolenes verdi i denne sammenheng.

Derfor har jeg i ofte involvert folk, både barn og voksne, direkte i min arbeidsprosess.

I dette prosjektet ønsker jeg også lokalbefolkningens deltagelse på flere plan.

2. TIDLIGERE SAMARBEID MED KOMPONIST GEIR JOHNSON

Jeg har vært opptatt av måten folkelige gjenkjennelige symboler gir en inngang til det irrasjonelle, og har derfor benyttet meg av bl.a engler og gallionsfigurer. Ved å kombinere disse med en vanskeligere tilgjengelig kunstnerisk uttrykksform, oppstår det ofte et fruktbart møte i kontrastene.

Jeg har flere ganger hatt samarbeid med komponist Geir Johnson (Ultima). Han har laget komposisjoner til avdukningsseremonier, Gallionsfigurer, Union, Skien, 1996, "Fruen fra havet", Sæby, 2001, tilknyttet visninger "Rosa", installasjon i Silo, Seljord 1999. Det mest omfattende samarbeidet var prosjektet "Rullende engler", 16 litt over menneskestore engleskulpturer i betong, modellert over søplestativer, på hjul og med innstøpte elektroniske lyder, komponert av Geir Johnson. I tillegg skrev han et korverk til englene, "Rolling Angels" framført av Det Norske Solistkor, med solist Siri Torjesen, på reise i Oslo; Jakob Kulturkirke, så til Wick, Skotland; Northlandsfestivalen og English National Opera, London, ved Mary Miller. Deretter til Trafalgar Square (v. tenningen av det norske juletre, som gis i gave til det engelske folk) og Church of St. Martin in the Fields, så til Salisbury Cathedral; Salisbury Festival og til slutt til Sæby kirke, Danmark. Alt dette i 2000 og 2001. (Fotodokumentasjon på www.norheim.dk, video kan rekvireres)

Det siste samarbeidsprosjektet "Rottejomfruen", ved Støpeskien, er nylig avsluttet. (www.rottejomfruen.no) Geir Johnson laget et lydverk: "Reise mellom latter og gråt", som nå spilles permanent inne i en tunnellsklie innstøpt i den 7m. høye betongskulpturen. Figuren ble til i et samarbeid med 2300 skoleelever i Skien Kommune. De laget porselensøyne som ble modellert inn i skulpturens overflate. Rottejomfruen ble avduket med stor festivitas til Ibsenjubileet i Skien, 20.mars 2006. Da ble også komposisjonen fremført live for mellom 5-7000 mennesker.

3. TANKER RUNDT IDÉEN TIL ”CAMPINGKVINNER”

Den bærende idé og samtidig den indre armering til oppbygging av skulpturen, er en funksjonell campingvogn. Kvinneskulpturens torso vokser ut av taket, slik at campingvognen fungerer som figurens skjørt.

Man skal kunne entre kvinnens skjørt. Der inne skal rommet bearbeides, og fylles med spesialskrevet musikk av Geir Johnson. Han har en evne til å leve seg inn i mitt billedspråk og skape et eget lydunivers, som ikke illustrerer, men tilføyer nye dimensjoner.

Jeg lager en serie på 5 av disse Campingkvinnene, slik at de kan danne en campingplass. Jeg har begynt å bearbeide brukte vogner av varierende årgang og utførelse, og vil skape tydelige forskjeller, både i kvinnenes karakter utvendig og i deres interiør. * Se individuell beskrivelse.

Geir Johnson vil skape forskjellig musikk til hver av Campingkvinnenes innsider.

Campingvognene skal være i kjørbær stand, og oppholde seg i Stavanger by, så gjestene under kulturåret kan få et pusterom, eller de kan flyttes etter behov, - bringe samtidskunsten ut i områder som ikke har så lett tilgang på disse tilbud til vanlig.

Campingvognen, campinglivet, den reisende, det å ha huset med seg, - minner om trange rom med familielivet tett på hverandre – hyggen og ferien, eller det eksplosive i dette- bringer mange assosiasjoner.- Også til eventyret som man forbinder med sigøynere og sirkusfolket, de omreisende.

Kvinnen og de hemmelighetene hun gjemmer eller åpner for, gir også rom for mange tanker.

4. FORMIDLING / SAMARBEIDE MED LOKALBEFOLKNINGEN

Dette prosjektet kan brukes på mange måter i formidlingen av samtidskunst til barn og unge i forbindelse med kulturåret. Det at skulpturene kan kjøres til skoler eller steder hvor mange ikke selv oppsøker kunsten, serverer muligheten for uventede og nye opplevelser i deres eget utemiljø.

Campingkvinneprojektet skal også gi for muligheten til direkte involvering for lokalbefolkningen i bearbeidelsen av kvinnenes interiør.

I forbindelse med dette, vil jeg kunne holde foredrag for å innlede disse prosessene, samt være med på å utarbeide ev. opplegg for skolene.

Vi har nå haft innledende powerpointforedrag for å informere flykningesenteret og skolevesen, både i Stavanger og Sandnes, som vi vil følge opp på.

DE 4 CAMPNINGVOGNENE

4 av de planlagte 5 Campingkvinnene er beskrevet på de følgende sider, både i ord og fotos:

1. Campingvogn.

2. Campingvogn

3. Campingvogn

4. Campingvogn

1. CAMPINGKVINNE: BESKYTTEREN

Denne campingvognen har fått navnet (Maria) Beskytteren, fordi jeg ser nå etter å ha gått lenger inn i materien, at den får assosiasjoner til det middelalderlige bildet av Maria, Jesu Moder. Disse framstillingene viser at hun byr sitt bryst fram til Kristus på Dommens dag, for å minne Sønnen på at han har diet ved henne og ber ham se i nåde for de menneskene hun beskytter i sin kappe. Denne første Campingvognen er nå bearbeidet skulpturelt, så torsoens kjerne er klar til å dekkes med hønsenett, glassfiber og polyester som en hud, før epoxy og betonglaget. De blå tauene som er pålimt, er utformingen til håret, som også skal dekkes av samme materialer. Figurene som er limt på i polyerethan skal nå skjæres til, så hele campingvognen er klar til neste skritt i prosessen.

1. CampingKvinne, Beskytteren. Modell målestokk 1:1

Modell til 1. CampingKvinne, Beskytteren. Modell målestokk 1:40

1. CampingKvinne, Maria Beskytteren under bearbeidelse i mit verksted

DEN 1. CAMPINGKVINNES INTERIØR.

Jeg har bestemt meg, etter å ha snakket med Geir Johnson, som ønsker at en av kvinnene skal inneholde en variasjon av forskjellige komposisjoner han har gjort over lang tid, at den første campingkvinnens indre blir en slags grotte: Den blir fylt med minner om forhold, familieliv, drømmer osv, som kan ha funnet sted inne i vognen, eller inne i henne selv, -over tid. Disse bygges opp og modelleres på samme måte som relieffene og torsoene på vognenes utsider. Man kommer inn i en fylt verden, som den eneste av Campingkvinnene uten direkte publikums deltagelse i løpet av tilblivelsesprosessen. Men denne vil skape assosiasjoner, som kan brukes i etterkant av f.eks de skolene som har arbeidet med campingtemaet i løpet av oppbyggingsprosessen.

For å lage en struktur, som man også på mange måter er tvunget til å gjøre for å få ferier eller livet til å fungere; på få kvadratmetre inne i en campingvogn, har jeg brukt de tilstedeværende konstruksjonene til å bygge figurer over. Her er par; menn og kvinner i forskjellige tilstander, i dialog innad eller utad, også sovende. Ut av de sovendes hoder vokser en slags drømmefigurer opp i taket. De er nesten som voktere, eller engler/ åndevesener, med armer utfra deres hoder. Hendene hviler på parenes hoder, så alle fire parene på alle fire vegger knyttes sammen. Hver side av campingvognens vegger og tak, og deres figurer, speiler hverandre, med noe variasjon. Under hvert vindu står fire mindre figurer, som en slags tilskuere.

Fotoene viser tegninger gjort på innsiden av campingkvinnen, forsterket av tegninger på fotoet, for å illustrere ideene.

2. CAMPINGKVINNE: FLYKTNINGEN

Flyktningevognen er tenkt som en kvinne i flukt med full hastighet forover, understreket av skrålinjene i relieff på kjolen. Samtidig vender hun hodet og ser seg tilbake. Hun vil få to ansikter, et på hver side, som begge holder utkikk. Janussymbalet passer godt i denne sammenheng,

Janus definisjon

* "Guder og andre skikkelser med to hoder, som f.eks. den romerske Janus, symboliserer begynnelse og slutt; fortid og nåtid; i går og i dag; solens og månens kraft, solens stigende og synkende kraft; valget ved korsveier, skjebne, begynnelsen av en reise eller et oppdrag; avreise og tilbakekomst; åpning og lukking av dører –De to hodene representerer også dømmekraft og godt skjønn; årsak og virkning; evne til å se innover og utover."

(Symbol lex, Cooper)

Inne i campingkvinnens skjørt vil jeg fylle både tak, vegger og gulv med relieffer i keramikk.

Her ønsker jeg et samarbeid med skoler, hvor elevene skal forestille seg en situasjon hvor de

plutselig må flykte fra alt, og kanskje aldri få mulighet til å komme tilbake. Hva ville de da ta med seg? De skal skrive om det, tegne og modellere det.

Samtidig vil jeg også gjerne samarbeide med flyktningsesenteret og involvere noen som har opplevd flukten. Hva tok de med og hva savner de? Deres arbeide skal også munne ut i keramiske relieffer, som sammen med de andre skal utgjøre mosaikken inne i vognen.

Vi har laget åpning i taket, som en hvelving inn i kvinnens kropp. Rommet vil kunne oppleves sakralt, med assosiasjoner til forskjellige reigioners hellige hus.

2. Campingkvinne, Flyktingen. Målestokk. 1:1

Modell til 2. Campingvinne, Flyktningen. Målestokk. 1:40

2. CampingKvinne, Flyktingen, under bearbeidelse i mitt verksted

Detaljfotos av 2. CampingKvinne interiør under bearbeidelse

3. CAMPINGKVINNE: BRUDEN

Bruden skal være en pyntet og lekker brud, men med et erotisk tilsnitt i paret

Jeg var nylig tilstede ved to bryllup i India, som begge gjorde dypt inntrykk på meg. Jeg har selvfølgelig lest og hørt om arrangerte bryllup, hvor brudeparet ikke skal møtes før bryllupsnatten. Men det var noe helt annet selv å oppleve spenningen og nervøsiteten/angsten hos de impliserte, og føle det dyriske i situasjonen ved det primitive landsbybryllupet ved foten av Himalaya. De voldsomme ritualene hvor brudeparet var uselvstendige brikker, ga den grunnleggende ideen om bryllup og videreføring av slekten en helt annen forståelse av en uunngåelig oppfyllelse av hvorfor vi er her-

Fra dette til den romantiske kjærlighet og løfter som vi i vår tradisjon og tid velger å bryte ut av i større og større

grad- Det er veldig kontraster og kulturforskjeller å forholde seg til.

Jeg vil la interiøret være, men rede dobbeltsengen og tapetsere den og alt annet med fotos av brudepar fra hele verden. Fotoene skal samles inn fra pleiehjem, fra flyktningsesenteret og ellers fra alle tidsepoker kulturer og aldre, som vil være tilgjengelig i Stavanger frem til idag.

3. CampingKvinne, Bruden. målestoll 1:1

Modell til 3. Campingkvinne, Bruden. Modell målestoll 1:40

4. CAMPINGKVINNE: CAMPING MAMA

Den fjerde Campingkvinnen skal være en stor og fyldig Camping Mama, med blomster på kjolen og barn ved brystet. Hun skal ha et godt grep om figurene på brystene, mer som på fotoene nedenunder. Omsorgsfull, men også omklamrende eller kontrollerende.

Blomstene skal modelleres i rosa betong.

Inne i skjørtet skal interiøret være som det alltid har vært, men tapetseres med fotos fra innsamlede Campingopplevelser. Innsiden skal også kunne inkludere campinghistorier, enten innsendte eller som kan skrives mens gjestene sitter inne i vognen og lytter til musikken. Kanskje kan det ligge bøker der inne til å skrive i.

Camping Mama er den største av campingvognene og den kvinnen som vil ha best plass og være mest komfortabel å sitte og tilbringe tid inne i.

"Campingvognen, campinglivet, den reisende, det å ha huset med seg, - minner om trange rom med familielivet tett på hverandre – hyggen og ferien, eller det eksplosive i dette- bringer mange assosiasjoner.- Også til eventyret som man forbinder med sigøynere og sirkusfolket, de omreisende." (se *1. prosjektbeskrivelse.)

Modell til 4. Campingkvinne, CampingMama. målestokk 1:36

6. FOTO AV NOE AV FORSTERKNINGSARBEIDET UTFØRT AV SINDAL SMEDIE PÅ BRUDEN OG CAMPING MAMA

7. UTFØRELSE

4 campingvogner er foreløpig kjøpt inn og rekonstruert. Vognenes bæreevne er forsterket av en profesjonell mekaniker/smed, så de overholder gjeldende regler. (Sindal Smedie) Fordi campingvognene skal kunne ferdes på veien i et visst omfang, må endel retningslinjer følges, som f.eks at høyden ikke skal bli mer enn 4m.

Selve campingvognen blir brukt som den er, utseendemessig, som oppbygning/underlag for kvinnens skjørt, se fotos* Deretter sveises en stålarmering over en indre kjerne av isopor, så konstruksjonen ikke blir tung. Denne dekkes av hønsenett, som igjen dekkes av glassfiberarmert polyester. Skulpturen modelleres deretter i et tynt lag betong, vått i vått med epoxy, så hele figuren, inkludert campingvognen er dekket helt eller delvis. - Dvs. at vinduer skal kunne vises og brukes, samt at man skal kunne gå inn i campingvognen gjennom døren.

- Denne metoden har jeg brukt til oppbyggingen av de 16 Rullende engler, (kan sees på min hjemmeside eller på vedlagte bok) så den er utprøvet i forhold til vekt og bestandighet i relasjon til frakt og forholdsvis røff bruk.

8. CAMPINGKVINNENES BRUK OG NYTTE ETTER KULTURÅRET 2008

Campingkvinnene vil også kunne fungere som permanent utsmykking.

De er utført i et varig materiale, som gjør det mulig å installere dem permanent på et sted hvor de kan være med på å gi en identitet, utenfor en skole, et bibliotek, e. l. De kan også ev. tilbringe et stykke tid på forskjellige steder, inntil de får et permanent oppholdssted. Isåfall kan de fundamenteres.

Musikken vil installeres så den også blir varig.

Mitt ønske er at al Campingkvinnene vil kunne stå sammen så de utgjør en liten Campingplass til slutt.

9. STATUS OG FREMDRIFTSPLAN:

SOMMER 2005:

Den første telefonoppringning fra Mary Miller, Stavanger 2008, med forespørsel om å levere et prosjektforslag i samarbeid med Geir Johnson

November 2005: Det første møte med Mary Miller i Skien. Presentasjon av de første ideer omkring prosjektet "Campingkvinner".

Mai 2006:

Møte med Mary Miller og Geir Johnson i Oslo. Presentasjon av det endelige skisseforslaget/idébeskrivelsen, gjeldende både for musikk og skulptur i forbindelse med "Campingkvinner".

1.-3. SEPTEMBER 2006:

Møte med Mary Miller og flere av hennes kollegaer i Stavanger.

Godkjennelse og start-signal for prosjekt "Campingkvinner"

4. SEPT. 2006 -1. JAN 2007:

Forberedelse av den fysiske del av prosjektet. Innsamling av de 4 campingvognene. Arbeid med dem i mitt studio, deretter hos smeden og bilmekaniker i Sindal. Kunstnerisk bearbeidelse, tegninger, skabeloner i full størrelse og direkte på campingvognen.

Januar 2007 1. utbetaling på Dkr 400 000

1. JANUAR - 1. MARS 2007:

1. campingvogn bearbeides i mitt verksted; indre kjerner og armeringer skjæres til, tilpasses og pålimes.

De tre andre campingvognene blir forsterket og overhalet hos Sindal Smedje og bilmekaniker, deretter fraktet til mitt verksted.

1. MARS - 1. JUNI 2007:

1. campingvogn: Utskjæring av detaljer, påføring av glassfiber/polyester hud, epoxy og betongmodellering. Ferdiggjøring innvendig og utvendig.

22-25. APRIL 2007

Møter i Stavanger med diverse samarbeidspartnere i Stavanger og Sandnes, og Kulturby 2008. Kontrakten forhandles og omskrives, gjøres klar til underskrivning.

1. juli – 1. sept. 2007:	2. campingvogn påtegnes, bearbeides og ferdiggjøres
1. sept.-1. des. 2007:	3. campingvogn påtegnes, bearbeides, ferdiggjøres
1. des.07-1. mars 2008:	4. campingvogn påtegnes, bearbeides, ferdiggjøres
1. mars-1. mai. 2008:	*Innsamling og påliming av materiale fra Stavanger, til innsiden av de tre resterende campingkvinner.

6. mai 2008: Campingkvinnene ankommer Stavanger. Like før Campingsesongen.

*I løpet av høsten 2007 og vinteren 2008, skal fotos av campingferier finnes og historier skrives, og forhåpentlig arbeides med på skoler i Stavanger. Disse skal jeg til slutt fotokopiere og lage en tapet av, til "CampingMama".

I samme periode skal bryllupsfotos samles inn, både fra pleiehjem og fra de forskjellige etniske minoriteter i Stavanger. Disse skal som tidligere beskrevet også brukes som tapet. Her kan også ev. fortellinger innsamles. Historiene vil også finne sin plass inne i Campingkvinnenes indre rom.

Innsiden av Flyktningevognen kommer til å ta lengre tid, men kan også påbegynnes høsten 2007, se beskrivelsen. Det er tatt kontakt til både skolevesenet og Flyktningsesenteret i Sandnes og Stavanger.

Hvis det skulle fremskaffes midler til en 5. campingvogn, vil jeg også utdype idéer til denne. Det vil være mulig å presse tidsskjema, så vi kan arbeide på flere samtidig, med tilegnet utvidet assistanse.

10. SKISSE TIL IDEER FOR MUSIKK TIL CAMPINGKVINNER

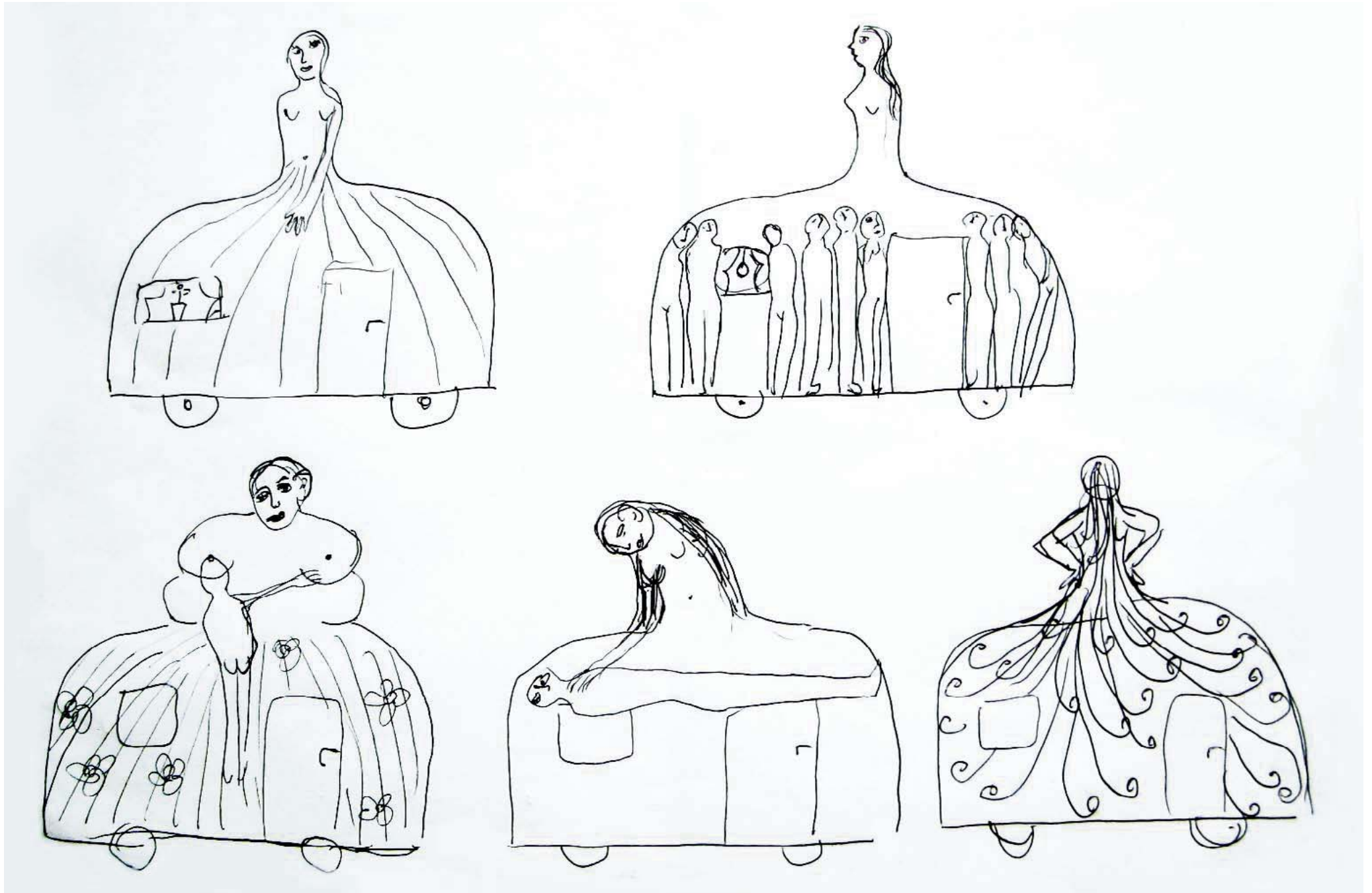
Av komponist Geir Johnson

Musikken til Marit Benthe Norheims "Campingkvinner" vil bli ulik alt annet jeg har skapt til nå. Utfordringen er å skape musikk som er tilstede, som skaper en ramme, og som også kan sette egne prosesser i gang.

"Campingkvinnene" vil etter all sannsynlighet fortelle sine egne historier, både utvendig og innvendig. For meg som komponist vil utfordringen ligge i å skape musikalske uttrykk som er både allmenne og originale på samme tid.

Jeg har tatt imot utfordringen fra Marit Benthe Norheim fordi den gir anledning til å reflektere over noen grunnleggende spørsmål i forhold til det å skape, som går på de sosiale rammene for kunstverket og kunstverkets utsagnskraft i samtiden.

1. En av campingkvinnene vil ha som utgangspunkt alle former for bryllupsmusikk, trallet og sunget av kvinnestemmer. Denne vognen vil ha tradisjonelt musikalsk materiale fra ulike kulturer, som en refleksjon over ulike former for bryllupsritualer, og ulike måter å musisere over disse.
2. Den andre vognen vil få en innebygget "populærmusikkgenerator", dvs at den har et spesiallaget program som genererer populærmusikalske vendinger i alle genre, etter den besøkendes ønske. Publikum kan med andre ord oppleve populærmusikk "komponert" av dem selv i samme øyeblikk.
3. Den tredje vognen vil være en "déjà vu"-vogn. Her skal man kunne høre igjen en radiodag slik den utspilte seg på midten av 1960-tallet, 1970-tallet, 1980-tallet eller 1990-tallet etter fritt ønske.
Komplett med programoversikt for de enkelte års utvalgte dager.

Skisser til Camping-Kvinner, november 2005. Marit Benthe Norheim